ΟΔΗΓΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ OPEN SOURCE ELEMENTARY WORKSTATION ME XPHΣΗ VM IMAGE

Η διανομή Open Source Elementary Workstation είναι μια διανομή εξειδικευμένη για μαθητές και εκπαδιευτικούς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που παρέχει όλα τα απαραίτητα εργαλεία και εκπαιδευτικά λογισμικά της βαθμίδας αυτής. Η καθαρή εγκατάσταση της διανομής αυτής από boot dvd ή usb, όπως περιγράφεται και στον οδηγό εγκατάστασης, σβήνει τις υπάρχουσες διαμερίσεις και δεδομένα από το τρέχον λειτουργικό σύστημα, γεγονός που πολύ συχνά δεν είναι επιθυμητό. Μια εναλλακτική λύση είναι η εγκατάσταση της διανομής σε εικονική μηχανή. Ένας τρόπος να γίνει αυτό είναι η χρήση του .iso αρχείου της αντίστοιχης διανομής και η εγκατάστασή της σε μια εικονική μηχανή. Το πλεονέκτημα της εγκατάστασης σε εικονική μηχανή είναι η χρήση μιας νέας διανομής λειτουργικού αποφεύγοντας διαγραφή της υπάρχουσας εγκατάστασης.

Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα, αντί για εγκατάσταση όλης της διανομής εξ αρχής με χρήση του .iso αρχείου, να χρησιμοποιηθεί μια προδιαμορφωμένη εγκατάσταση (appliance) με χρήση ενός έτοιμου αρχείου εικόνας εικονικής μηχανής (virtual machine image) το οποίο μπορεί να εισαχθεί άμεσα σε μια εικονική μηχανή προσφέροντας ένα στημένο λειτουργικό σύστημα έτοιμο για χρήση χωρίς να απαιτείται ολόκληρη η διαδικασία εγκατάστασης.

Εγκατάσταση VM Image της διανομής OSElementary με χρήση VirtualBox

Στον συγκεκριμένο οδηγό για την δημιουργία εικονικής μηχανής εγκατάστασης συστήνεται να χρησιμοποιηθεί το λογισιμικό <u>Virtualbox</u> που υπάρχει διαθέσιμο για Windows και για Linux συστήματα. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την εγκατάσταση του VirtualBox στον υπολογιστή σας ανατρέξτε στο παράρτημα Α.

Βήμα 1:

Αρχικά, πρέπει να κατέβει το virtualbox image file το οποίο είναι διαθέσιμο σε συμπιεσμένη μορφή στους παρακάτω συνδέσμους:

- OSElementary_VM64.tar.gz (Debian διανομή 64bit)
- OSElementary_VM32.tar.gz (Debian διανομή 32 bit)
- OSElementaryUbuntu_VM64.tar.gz (Ubuntu διανομή 64 bit)
- OSElementaryUbuntu_VM32.tar.gz (Ubuntu διανομή 32 bit)

Μετά την αποσυμπίεση προκύπτουν δύο αρχεία. Το αρχείο .vmdk το οποίο είναι στην πραγματικότητα ο εικονικός δίσκος της εγκατάστασης και το αρχείο .ovf το οποίο είναι ένα plain text αρχείο ρυθμίσεων που θα χρησιμοποιήσει το VirtualBox για να κάνει την εισαγωγή του αρχείου εικόνας της εγκατάστασης.

Βήμα 2:

Στον Oracle VM VirtualBox Manager επιλέγουμε *File* >> *Import Appliance* και στο παράθυρο διαλόγου που ανοίγει επιλέγουμε το .ovf αρχείο για εισαγωγή όπως φαίνεται παρακάτω στην Εικόνα 1.

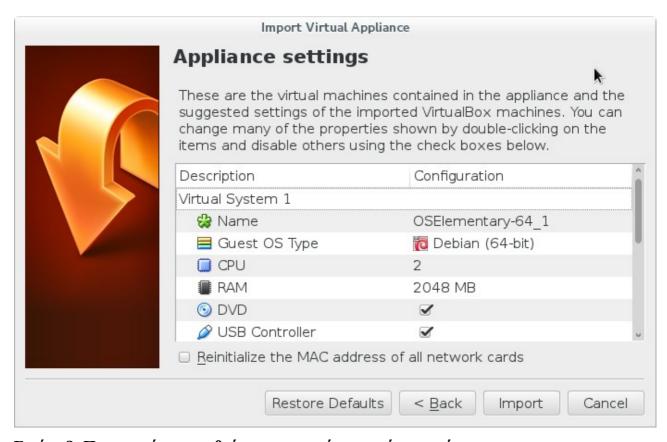
Εικόνα 1: Εισαγωγή .ovf αρχείου για την εικονική μηχανή

Βήμα 3:

Στη συνέχεια, στο επόμενο παράθυρο διαλόγου (Εικόνα 2) μπορούμε να κάνουμε προεπισκόπηση των ρυθμίσεων της εικονικής μηχανής πρόκειται να δημιουργηθεί. Συγκεκριμένα, πρόκειται για μια μηχανή με τα εξής χαρακτηριστικά:

- ✓ Operating System: Debian (64 bit ή 32 bit αναλόγως την διανομή που θα εγκαταστήσουμε)
- ✓ Base Memory: 2048MB
- ✓ Processors:2
- ✓ Virtual Hard Drive: VDI
- ✓ Network: Bridged adapter

Προτείνεται να επιλέξουμε την επιλογή Reinitialize the MAC address of all network cards. Τέλος, επιλέγουμε Import και δημιουργείται η εικονική μας μηχανή με προεγκατεστημένη την διανομή λογισμικού.

Εικόνα 2: Προεπισκόπηση ρυθμίσεων εικονικής μηχανής εγκατάστασης

Εκκίνηση της εικονικής μηχανής και ολοκλήρωση εγκατάστασης

Αν έχουμε επιλέξει να εγκαταστήσουμε την Debian έκδοση:

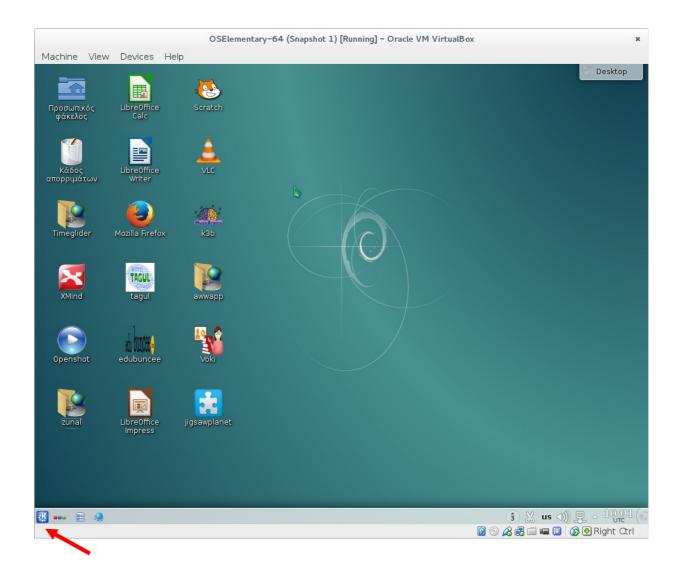
• Με την εκκίνηση της εικονικής μηχανής οδηγούμαστε στην οθόνη εκκίνησης του Debian με username: student και password: elementary. Κάνουμε login και οδηγούμαστε στην

επιφάνεια εργασίας όπως παρακάτω.

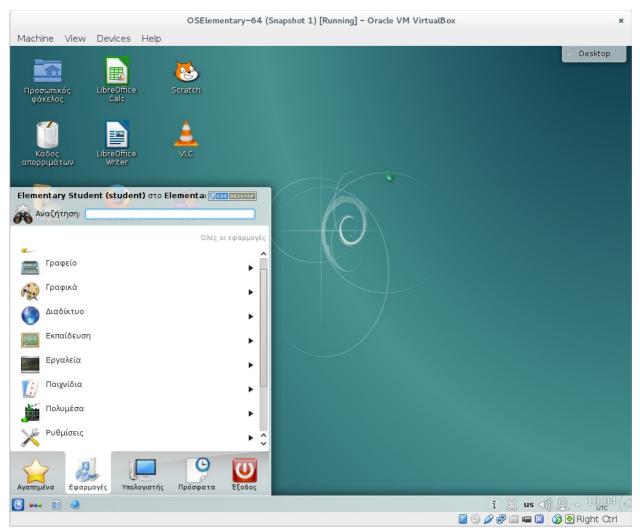
• Για την εκτέλεση εντολών σε τερματικό ως διαχειριστής οι κωδικοί είναι:

username: root

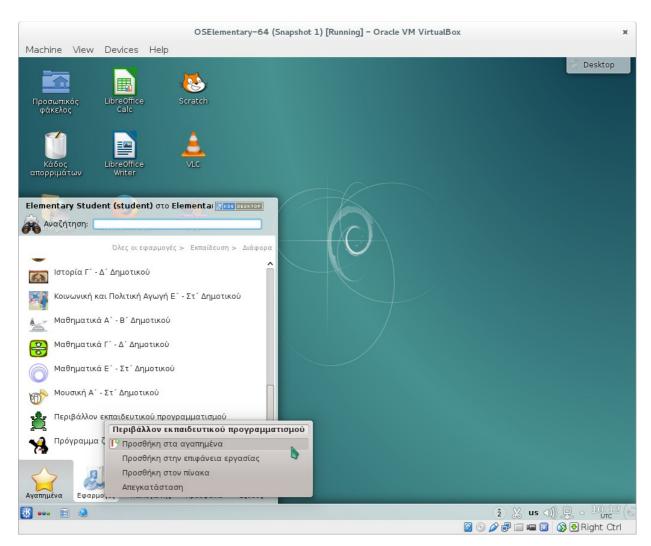
password: csteacher

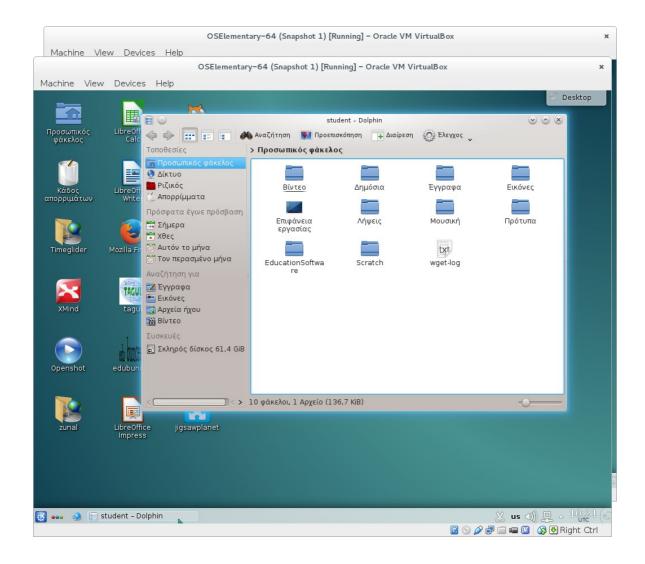
• Μπορείτε να έχετε εύκολη πρόσβαση στις εφαρμογές πηγαίνοντας στο εικονίδιο κάτω αριστερά στην οθόνη (Εκτελεστής εφαρμογών Kickoff) για να ανοίξετε το μενού των διαθέσιμων εφαρμογών της διανομής.

- Από το ίδιο μενού μπορείτε να έχετε πρόσβαση στις Αγαπημένες εφαρμογές (Αγαπημένα),
 στις Τοποθεσίες του υπολογιστή σας (Υπολογιστής) καθώς και στα Πρόσφατα χρησιμοποιημένα αντικείμενα και εφαρμογές.
- Μπορείτε επίσης να ορίσετε τις Αγαπημένες σας εφαρμογές ως εξής: Στο μενού των εφαρμογών κάνοντας δεξί κλικ πάνω στην εφαρμογή που σας ενδιαφέρει επιλέγετε Προσθήκη στα Αγαπημένα, όπως φαίνεται και στην εικόνα παρακάτω. Με τον ίδιο τρόπο και επιλέγοντας Προσθήκη στην Επιφάνεια εργασίας μπορείτε να δημιουργήσετε συντομεύσεις για τις εφαρμογές που χρησιμοποιείτε συχνότερα.

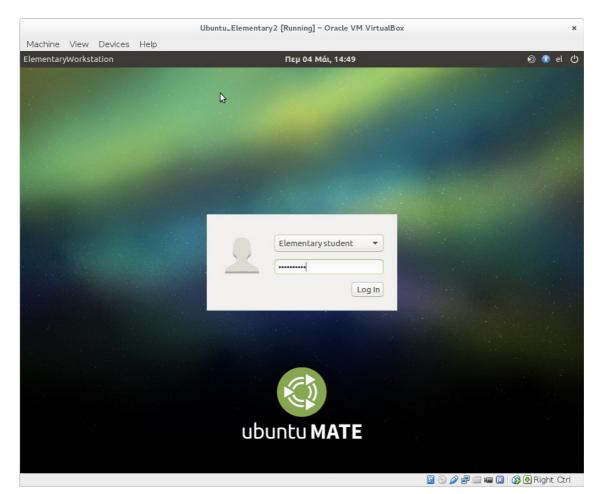

Επίσης, από το εικονίδιο κάτω αριστερά (Διαχειριστής αρχείων Dolphin) μπορείτε να έχετε πρόσβαση στο σύστημα αρχείων και φακέλων του υπολογιστή σας μέσα από γραφικό περιβάλλον παραθύρων όπως φαίνεται παρακάτω:

Αν έχουμε επιλέξει να εγκαταστήσουμε την Ubuntu έκδοση:

Με την εκκίνηση της εικονικής μηχανής οδηγούμαστε στην οθόνη εκκίνησης του Ubuntu Mate με όνομα χρήστη (username): student. Την πρώτη φορά, για την είσοδό σας στο σύστημα, εισάγετε κωδικό (password): elementary στο αντίστοιχο πεδίο και πατάτε Log In.

Για την εκτέλεση εντολών σε τερματικό ως διαχειριστής οι κωδικοί είναι:

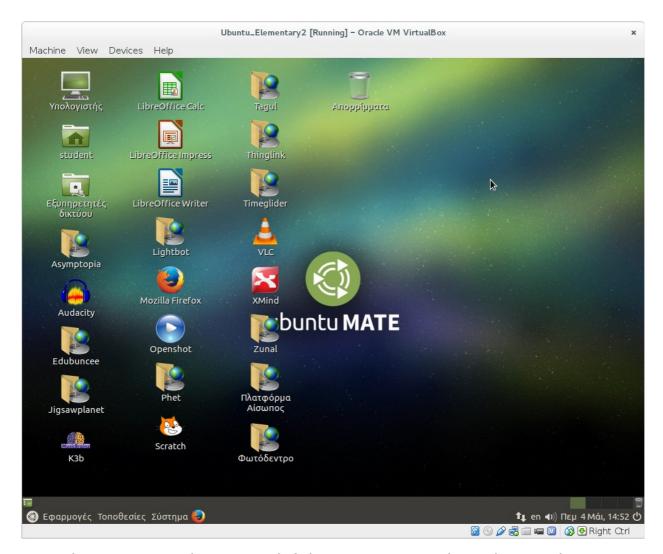
username: root

password: csteacher

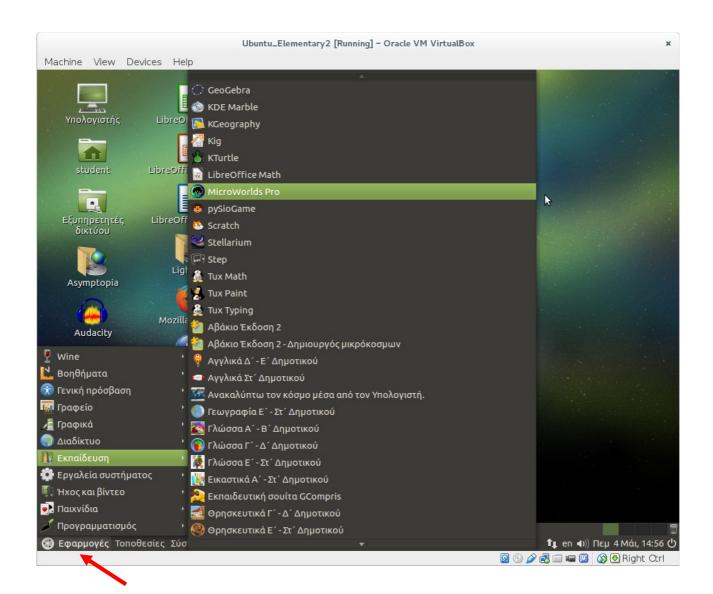
• Σε αυτό το σημείο - μετά την εγκατάσταση της εικονικής μηχανής και πριν την έναρξη χρήσης – πρέπει να γίνει δημιουργία νέων ssh κλειδιών. Για τον λόγο αυτό υπάρχει στην Επιφάνεια Εργασίας της εικονικής μηχανής σας ένα εικονίδιο (συντόμευση) με όνομα SSHKeyGenerator το οποίο πρέπει να εκτελέσετε. Με διπλό κλικ στο εικονίδιο αυτό ανοίγει ένα τερματικό εκτελώντας το σκριπτ που δημιουργεί τα νέα κλειδιά.

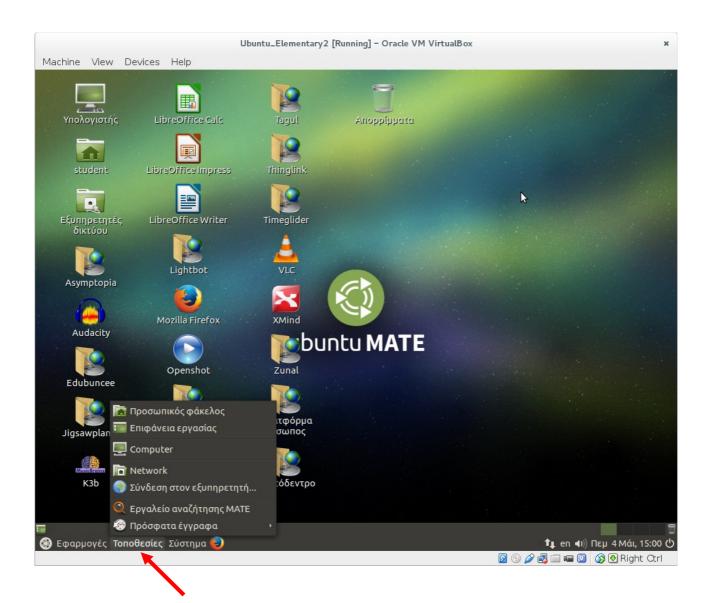
Τώρα, το σύστημά σας είναι έτοιμο για χρήση.

• Όλες οι εγκατεστημένες εφαρμογές βρίσκονται ομαδοποιημένες ανά κατηγορία (π.χ. Εκπαίδευση, Διαδίκτυο, Ήχος & Βιντεο κ.α.) και μπορείτε να έχετε πρόσβαση σε αυτές από το μενού Εφαρμογές στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης όπως φαίνεται στην εικόνα παρακάτω:

Από το μενού Τοποθεσίες μπορείτε να έχετε πρόβαση σε φακέλους και αρχεία του συστήματος (όπως στον φάκελο Υπολογιστής, Προσωπικός φάκελος κ.α.) όπως στο παρακάτω στιγμιότυπο:

• Αντίστοιχα, από το μενού **Σύστημα** μπορείτε να εκτελέσετε βασικές ενέργειες στον υπολογιστή σας όπως *Κλείδωμα Οθόνης*, *Αποσύνδεση* και *Κλείσιμο*, όπως φαίνεται παρακάτω:

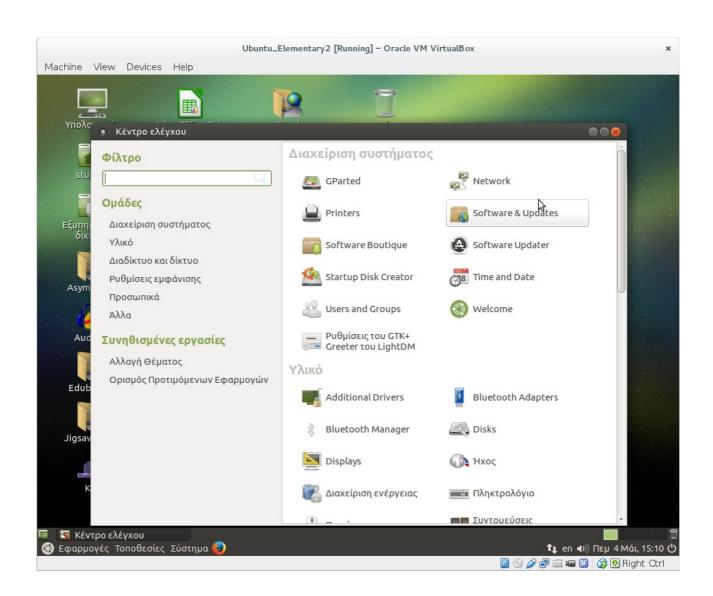
- Επίσης από το μενού **Σύστημα** ,μπορείτε να έχετε πρόσβαση σε:
 - λειτουργίες Διαχείρισης του συστήματος όπως στην εικόνα παρακάτω:

Προτιμήσεις (ρυθμίσεις εφαρμογών και εμφάνισης του συστήματος) όπως στην παρακάτω εικόνα:

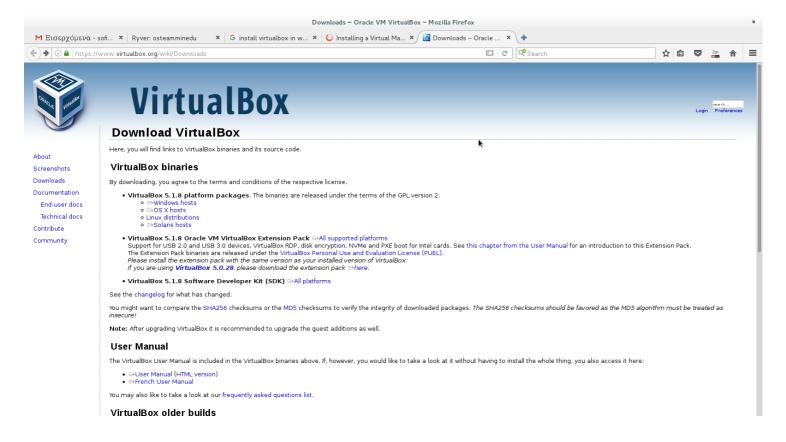

• στο Κέντρο Ελέγχου (εργαλείο ρύθμισης του Mate) όπως στο παρακάτω στιγμιότυπο:

Παράρτημα Α: Οδηγίες εγκατάστασης του λογισμικού VirtualBox

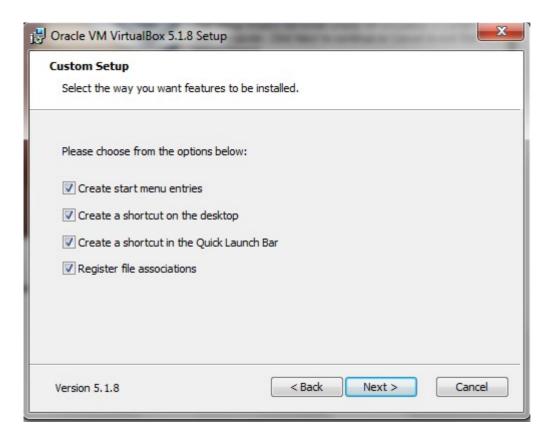
Βήμα 1: Ανοίξτε ένα browser και πηγαίνετε στην διεύθυνση https://www.virtualbox.org/wiki/Downloads

- **Βήμα 2**: Για εγκατάσταση σε υπολογιστή με λειτουργικό Windows επιλέξτε windows hosts.
- **Βήμα 3**: Στο παράθυρο διαλόγου που ανοίγει επιλέξτε *Άνοιγμ*α για το αρχείο .exe
- **Βήμα 4**: Ακολουθήστε τα βήματα της εγκατάστασης αφήνοντας τις προκαθορισμένες επιλογές στα σχετικά παράθυρα διαλόγου. Πιο αναλυτικά:
 - Στα τρία πρώτα βήματα επιλέγουμε *Next* για να προχωρήσουμε παρακάτω.

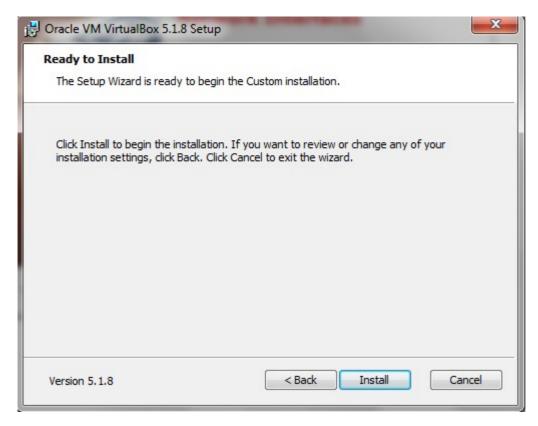

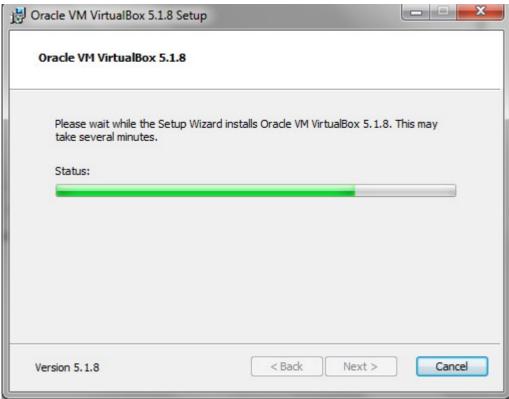

• Στο επόμενο βήμα η εγκατάσταση μας ενημερώνει οτι θα γίνει reset στην σύνδεση του υπολογιστή μας στο διαδίκτυο. Επιλέγουμε **Yes**.

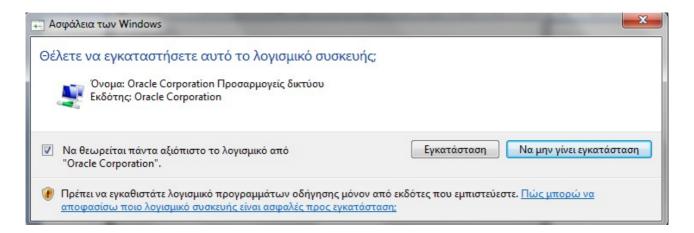

• Στο αμέσως επόμενο βήμα επιλέγουμε *Install* για να προχωρήσει η εγκατάσταση.

• Σε περίπτωση που η ασφάλεια των Windows μας προειδοποιήσει, στο παράθυρο διαλόγου που ανοίγει επιλέγουμε Εγκατάσταση όπως φαίνεται στο στιγμιότυπο παρακάτω:

Στο τελευταίο βήμα επιλέγουμε *Finish* οπότε η εγκατάσταση ολοκληρώνεται και το Oracle
 VM VirtualBox κάνει εκκίνηση. Τώρα μπορείτε να συνεχίσετε από το Βήμα 1 του οδηγού.

